

Ece Temelkuran

Bütün
Kadınların
Kafası
Karışıktır

7. BASKI

♥ can
şir-metin

ECE TEMELKURAN
BÜTÜN KADINLARIN
KAFASI KARIŞIKTIR

Hayat Üçlemesi I

© 2016, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: İletişim Yayınları, 1996

2.-15. basım: Everest Yayınları, 2002-2015

Can Yayınları'nda 1. basım: 2016

7. basım: Mayıs 2018, İstanbul

Bu kitabın 7. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Editör: Sırma Köksal

Düzeltili: Eser Demirkan, Melike Şentekin

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3308-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750733086

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

ECE TEMELKURAN
BÜTÜN KADINLARIN
KAFASI KARIŞIKTIR

ŞİİR-METİN

♥can

Ece Temelkuran'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Devir, 2015

'Ağrı'nın Derinliği, 2016

Biz Burada Devrim Yapıyoruz Sinyorita, 2016

Dışarıdan / Kıyıda Konuşmalar, 2016

Düğümlere Üfleyen Kadınlar, 2016

İç Kitabı, 2016

İçeriden / Kıyıda Konuşmalar, 2016

İkinci Yarısı, 2016

Kayda Geçsin, 2016

Kıyı Kitabı, 2016

Muz Sesleri, 2016

Ne Anlatayım Ben Sanat!, 2016

İyilik Güzellik, 2017

ECE TEMELKURAN, İzmirli ve 1973 doğumlu. 1993'ten başlayarak 20 yıl muhabirlik ve köşe yazarlığı yaptı. *Bütün Kadınların Kafası Karışıktır* (1996), *Oğlum Kızım Devletim-Evlerden Sokaklara Tutuklu Anneleri* (1998), *İç Kitabı* (2002), *Kıyı Kitabı* (2002), *İçeriden / Kıyıda Konuşmalar* (2004), *Dışarıdan / Kıyıda Konuşmalar* (2004), *Biz Burada Devrim Yapıyoruz Sinyorita* (2006), *Ne Anlatayım Ben Sana!* (2006), *'Ağrı'nın Derinliği* (2008), *Muz Sesleri* (2010), *İkinci Yarı* (2011), *Kayda Geçsin* (2012), *Düğümlere Üfleyen Kadınlar* (2013), *Devir* (2015) adlı kitapları yazdı. 2010'da İngiltere'de *Deep Mountain ('Ağrı'nın Derinliği)*, 2011'de ABD'de *Book of the Edge (Kıyı Kitabı)* adlı kitapları yayımlandı. *Muz Sesleri*, beş dilde yayımlandı. *Düğümlere Üfleyen Kadınlar* ise Almanya, Çin ve Fransa'dan sonra İngiltere'nin de aralarında bulunduğu 13 ülkede yayımlandı. *The Guardian*, *The New York Times*, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *New Statesman*, *New Left Review*, *Le Monde Diplomatique*, *Berliner Zeitung* gibi gazete ve dergilerde makaleler yazdı. 2007'de Saint Anthony's College'in akademik davetlisi olarak bir yıl Oxford'da bulundu. Uluslararası Af Örgütü ve Prens Claus Vakfı'nın davetlisi olarak Amsterdam'da 2013 yılı için "Özgürlük Konuşması"nı yaptı. Türkiye'yi anlattığı "Çılgın ve Hüzünlü" kitabı Almanca ve İngilizce olarak yayımlandı, çeşitli dillerde yayımlanmayı bekliyor. Beyrut, Tunus, Paris'te yaşadı. Şimdi zamanını İstanbul ve Zagreb arasında geçiriyor.

babam için, anneme...

İLK SÖZ

peçete koleksiyonu yaptığımızdan beri kadınız, oğlan çocuklarının yere çivi atarak oynadıkları oyunu öğrenmeye çalıştığımızdan beri de, daha çok. kanamanın ve sevişmenin bununla bir ilgisi olmadı hiç. “hayal dünyası”nda yaşadığımdan beri de, kafam karışık biraz, hiçbir kadının bütünlüklü bir öyküsü olamayacağını düşünüyorum durmadan, çünkü bütünü, bizlerde bir bütün için yola çıkanlar, parçalara böldüler, sonra onlar da bölündü, öykülerimizi artık kuramıyoruz, hiçbirimizin serim, düğüm ve sonucu olamadı, kadınların, küçük, komik acı öyküleri vardı, öyle ya, peçete koleksiyonu yapan bir cinsten ne beklenebilir ki? sizce kaç erkek biliyordur kadınların küçükken peçete koleksiyonu yaptığını?

yavaş yavaş okumanız için...

BAŞLANGIÇ

kötü olan her şey, kedinin evden kaçmasıyla başladı. yataklara yabancı adamlar doldu. bilirsiniz, anneler en çok bu zamanlarda anımsanır.

–BUGÜNLERDE ANNENİZ AKLINIZA DAHA SIK GELMEYE BAŞLADIYSA, ÖNEMLİ SUÇLAR İŞLİYORSUNUZ DEMEKTİR. BABA, BU SIRADA KASVETLİ BİR YALANDIR; KİLİTLERİ ÇIKARILMIŞ GİZ KUTULARI, ÖLÜ KIZ ÇOCUKLARI, KIRILMIŞ ELLER.–

yataklara yabancı adamlar dolunca, evde keskin bir ihanet kokusu; küflenmiş peynir, duvarlarda adam izleri... kedinin uzayan yokluğu ve korkunç insanlık haberleri, masanın üzerindeki kitapları çoğalttılar.

–DÜŞÜN BİRAZ, BÖYLE OLUR HEP. “O” GİDER VE ÇOĞALIR TEK KİŞİLİK SİNEMA BİLETLERİ, AKLIN ANIMSATTIRDIĞI ARKADAŞLAR VE BİLİMSEL YAYINLAR–

kadın, anlaşılmamış bir şaka gibi havada asılı, kadın hep, en önemli yerini unuttuğu komik bir öyküyü arar. aslında her öykü, bir tür terk edilmekle başlar.

NE İÇİN?

öyküler, parçalanmış kadınların ve erkeklerin kanını yerden kaldırmalı. öcümüzü almalıyız, hayatı “becerenler”den. bütün delirmelerimizi delirtmeliyiz onlara. bütün yaralarımızı iade etmeliyiz oysa bilirsiniz, her öykü biraz yanlış adrese gider acıyı, yine acı çekme yeteneği olanlar duyar. yani, bu öykü de açık yaralara dokunacak. sorularla yaralanmamış sağlam bedenler, yine otobüslere binip “becermeye” gidecekler.

...

bu yüzden işte, öykü de, yazmak da, “için” değil, “yüzünden”...

...

bir türlü düzeltilemeyen bir yaşamın, gökyüzüne doğru biriktirdiği konuşmalar belki de.

(BÜTÜN ÇOCUKLAR, BİR KEZ OLSUN, ANNE VE BABALARINI CEZALANDIRMAK İÇİN ÖLMİYİ

DÜŞÜNÜMÜŞTÜR MUTLAKA. VE NEDENSE HEP
AĞLAMIŞLARDIR DÜŞÜN SONUNDA. BELKİ BU
ÖYKÜ DE BİR CEZALANDIRMA... AĞLAMA?)

ÖYLEYSE KADIN...

uykularına kırgınlıkla dalan kadınlar vardır, ölürler hep. önce ayakları yiter. birileri, hep birileri gelip, ayaklarını götürür kadınların. ayaksız kalan kadınlar, şişmiş elleriyle, yaşamı çekilir kılacak bir şeyler bulmaya çalışırlar. açlıktan kazınmaları, her şeye dokunmaları bu yüzdendir; ellerinin yettiği yere kadar ve yalnız el yordamıyla.

gözlerin varlığı, tam bu sırada çekilmez olur. gözler dehşetli bir sancıyla büyür, büyür ve sonunda patlar. bu bir yana, kıkırdak halindeki oynak kurallar, taşlaşarak etlerine kazınır... izler, izler: çirkinleşir kadınlar, “ağlar melekler”...

kenar mahallelerin koca memeli özlü sözleri, mürekkep yalamış bütün günlerde doğrulandıkça, gülesi geliyor insanın. anlamının gereksizliğine inandıkça insan...

bir kadının hayata karşı dayılanmaları ya da bizim fidel üzerine bazı önemsiz notlar:

aslına bakılırsa fidel'le berbat bir ilişkimiz var. nasıl demeli? biraz dış macunu yutmaya benziyor, çaresiz. fidel geceleri eve geç gelir. çoğu zaman pek bir gerekçesi olmaz. ya bombardıman olmuştur ya da birileri onu öldürmeye çalışmıştır. belki de bir cinayet işliyordur... her gün bir başka yalan anlayacağınız. oysa, benim kedilerim ölüyor. ona kaç kere söyledim, belki bin kere, "erken gel" dedim, "kediler ölüyor."

kediler ölünce ne olduğunu çok iyi bilir; ben fena etkilenirim bundan. bu yetmezmiş gibi, bütün çaylar dökülür. yerler çay içinde kalır. evimizdeki bütün kiralık gelinlikler çay içinde kalır. onları, zamanı gelince geri vermemiz gerektiğini o da biliyor. inadına yapıyor bunu, eminim. sırf inat olsun diye.

dedim ya, fidel'le berbat bir ilişkimiz var, çekilir şey değil doğrusu. aslına bakılırsa fena elleri yok, büyük sayılabilir. fakat, neyi tutsa kırıyor. çok sakar. bunun, bir evlilik ilişkisini ne kadar zorlaştırabileceğini tahmin edersiniz.

“fidel” diyorum, “yapma. hep sıkarak tutuyorsun bu cam bardakları, ondan kırılıyorlar. oysa cam bardaklar..”

fidel, sen bu cam bardakların halinden hiç anlamadın. varsa yoksa hükümet açıklamaları, yanlış yere konmuş virgüller. BUNLAR BENİ İLGİLENDİRMİYOR, FİDEL!

fidel’in benden başka bir kadını olduğuna adım gibi emim. çünkü bazen, tam cümlelerin ortasında durup düşünüyorum. ne düşündüğünü sorunca da, “önemli şeyler düşünüyorum, rahat bırak beni,” diyor. ben de, kalkıp faturaları istifliyorum. faturalar.. insan bu kadar faturanın arasında nasıl şarkı söyleyebilir ki? şarkı söylemeyince ne olduğunu bilirsiniz; yine çaylar dökülüyor. size evdeki kiralık gelinlikler meselesini anlatmış mıydım? onları birilerinden ödünç aldım. çoklar. onları aldığım gün...

–annem neden ağlamıştı? babam neden tekmelemişti beni?–

fidel’le babamın aynı yasadışı örgütün mensubu olduklarını ve sık sık planlı saldırılar düzenlediklerini herhalde anlamışsınızdır. bununla kalsa iyi, bir de hükümetin, bana karşı girişildiği apaçık ortada olan ve sistemli işken- ce amacını güden bu örgüte alışverişte kolaylık sağladığını sanıyorum. evet, evet... insanın içine nasıl oturuyor bilemezsiniz.

hiçbir kadının bütünlüklü bir öyküsü olamayacağını düşünüyorum durmadan, çünkü bütünü, bizlerde bir bütün olarak yola çıkanlar, parçalara böldüler, sonra onlar da bölündü, öykülerimizi artık kuramıyoruz, hiçbirimizin serim, düğüm ve sonucu olamadı.

Bütün Kadınların Kafası Karışktır'da Ece Temelkuran, kadınların küçük, komik, bölük pörçük öykülerini anlatıyor.

Herkesin kendi bölük pörçük öykülerinden parçalar ekledikçe genişleyen ve insan olmanın çekirdeğine doğru yola çıkarken mizahını kaybetmeyen bir şiirli metin...

